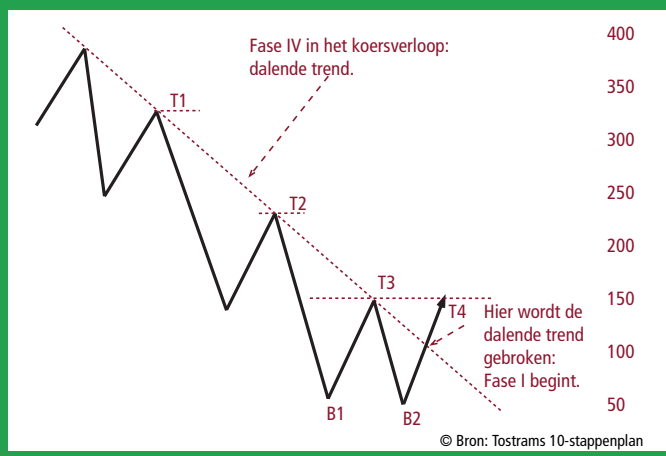
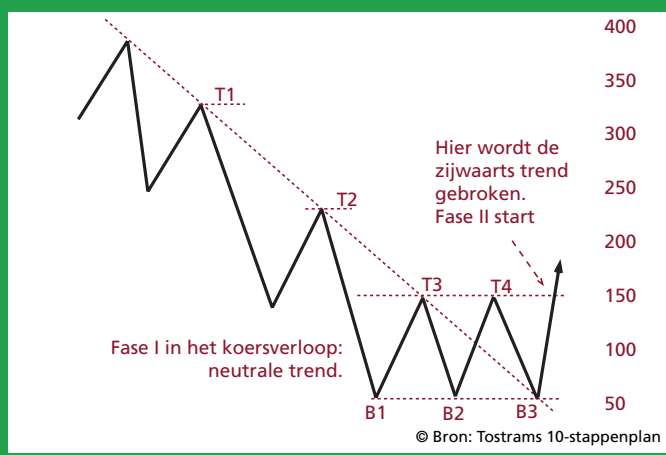

KEERPUNT LIJKT IN ZICHT

DALENDE TREND DOORBROKEN

ZIJWAARTSE TREND DOORBROKEN

AEX INDEX

Heel langzaam beginnen de markten technisch te draaien. Hoewel er nog nergens duurzame koopsignalen optreden, is er wel sprake van bodemvorming.

TEKST: ROYCE TOSTRAMS (TOSTRAMS GROEP)

Een dalende trend komt vrijwel nooit in één keer tot stilstand, laat staan dat deze van de ene op de andere dag in een stijgende trend overgaat. Het proces dat de overgang van een dalende in een stijgende trend begeleidt, wordt doorgaans aangeduid als 'bodemvorming'. De belangrijkste vraag is hoe charttechnisch het eind van de dalende trend zo vroeg mogelijk is vast te stellen en wanneer het beste instapmoment naar voren

komt.

Meestal zijn in het proces van bodemvorming twee aparte stadia te onderscheiden. Eerst moet worden vastgesteld of er sprake is van een trendbreuk, daarna pas of er sprake is van een trendomkeer. Wie te snel tot de conclusie komt dat een trend is gedraaid van dalend naar stijgend, zou door vroegtijdig instappen onnodig verlies kunnen lijden. De daalsnelheid van een trein die een berg afrijdt moet eerst helemaal afnemen voordat een nieuwe berghelling kan worden beklommen.

Op de beurs moet er ook eerst een evenwicht zijn tussen vraag en aanbod, waardoor de daling zijn snelheid (=momentum) verliest en een belangrijke dalende trendlijn wordt gebroken. Dit zijn de signalen die het eind van de trenddaling (fase IV) aangeven, alsmede het begin van een zijwaartse fase (fase I). Tijdens de grote koersdalingen op de aandelenbeurzen van 2008 werd op diverse internetfora de klassieke fout gemaakt de bodem van de AEX te snel uit te roepen, enkel en alleen omdat een dalende toppenlijn werd doorbroken.

WACHTEN OP HET SLIMME GELD

Vaak wordt een aandeel door het grote publiek in de ban gedaan nadat de dalende trend zich lang en breed heeft bewezen. De kopers blijven aan de zijlijn. In een neerwaartse trend komt er altijd een moment dat niemand meer in het aandeel gelooft, maar dat het slimme geld langzaam weer in de markt komt. Niet altijd is goed zichtbaar wanneer er plotseling speculatieve kopers instappen, want de dalende trend is nog lang niet voorbij. Maar het plotselinge optreden van steun rond een vorige koersbodem vormt vaak het eerste signaal dat aangeeft dat de bear market mogelijk in het laatste stadium verkeert.

In de grafiek is te zien dat koersbodem B2 zich niet meer vormt onder B1. De trend komt hier tot stilstand, in elk geval voorlopig.